

Na broj: **St-152/2023**

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
STALNA SLUŽBA U KARLOVCU
Karlovac, Trg hrvatskih branitelja 1/II

Vjerovnik: **ELGO-LUKS d.o.o., OIB: 21405123375, Dubrava 256 F, Zagreb**, zastupano po direktoru Josipu Banjanu, a po punomoći po Anđelki Kasum, odvjetnici u Zagrebu

Predstečajni dužnik: **ZAGREBGRADNJA d.o.o., Zagreb, V Ravnice 6, OIB: 9233442442**

ŽALBA
Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske

na rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu
poslovni broj St-152/2023-202 od 28. listopada 2024. godine

e-komunikacijom

vjerovnika ELGO-LUKS d.o.o.
u predstečajnom postupku

- 1) Vjerovnik ELGO-LUKS d.o.o. podnosi žalbu na rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu broj St-152/2023-202 od 28. listopada 2024. godine (dalje: pobijano Rješenje), koje u izreci glasi:

„Utvrdjuje se da je rješenje o potvrdi plana restrukturiranja poslovni broj St-152/2023-184 od 22. srpnja 2024., pravomoćno 25. rujna 2024., te se predstečajni postupak zaključuje.“

- 2) Vjerovnik ELGO-LUKS d.o.o. podnosi žalbu protiv pobijanog Rješenja koje je objavljeno na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova dana 28. listopada 2024. (u 14:12 sati) u otvorenom roku i iz svih zakonom dopuštenih razloga.

Napominje se da je vjerovnik podnio i žalbu na rješenje o potvrdi plana restrukturiranja, a podnijet će i prijedlog za dopuštenje revizije u odnosu na drugostupanjsko rješenje kojim se potvrđuje rješenje o potvrdi plana restrukturiranja pa svakako i dalje ima pravni interes da ni pobijano Rješenje suda o zaključenju predstečajnog postupka ne stekne svojstvo pravomoćnosti.

Prvostupanjski sud je **(i)** pogrešno primijenio materijalno pravo jer nije primijenio odredbu koju je trebao primijeniti, kao što je počinio i apsolutno bitnu povredu odredaba postupka jer su odluka i obrazloženje rješenja o zaključenju predstečajnog postupka **(ii)** proturječni činjenici da **(iii)** sud nije ispitao pa niti utvrdio da dužnik nije postupio sukladno svojoj obvezi iz čl. 74.a st. 2. Stečajnog zakona, a što je obvezni (zakonski) preduvjet za donošenje rješenja o zaključenju predstečajnog postupka iz stavka 1. predmetnog članka.

Samo **(iv)** obrazloženje pobijane prvostupanjske odluke u cijelosti je manjkavo te se svodi na formalističko obrazloženje s ciljem prividnog opravdanja donesene odluke, iako su izostali odlučni razlozi kojima se prvostupanjski sud rukovodio te se stoga ne može niti ispitati.

Proizvoljnim zanemarivanjem mjerodavnog materijalnog prava (čl. 74.a st. 2. Stečajnog zakona), prvostupanjski je sud pobijanim Rješenjem povrijedio pravo vjerovnika na pravično suđenje i jednakost pred zakonom te legitimna očekivanja za primjenom materijalnog prava u postupku, a pri tome nije postupio prema članku 37. st. 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (NN 99/99, 29/02, 49/02) pri odluci da ne primjeni propisanu odredbu materijalnog prava u predmetnoj situaciji. Naime, prvostupanjski sud u pobijanom Rješenju nije primijenio relevantnu odredbu materijalnog prava (čl. 74.a st. 2. Stečajnog zakona), što se ukazuje proizvoljnim i arbitrarnim, posebno u nedostatku bilo kakvog obrazloženja o razlozima zanemarivanja mjerodavnog zakona u konkretnom slučaju. Time je sud doveo u pitanje pravo vjerovnika na pravično (pošteno) suđenje, zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a koje obuhvaća i pravo na obrazloženu sudsku odluku, kao i načelo jednakosti pred zakonom.

Prema čl. 37. st. 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (NN 99/99, 29/02, 49/02), sud koji u postupku utvrdi da bi primjenom zakona (ili pojedine njegove odredbe) došlo do nesuglasnosti s Ustavom, mora zastati s postupkom i podnijeti zahtjev Ustavnom sudu za ocjenu ustavnosti. Međutim, u ovom predmetu prvostupanjski sud nije poduzeo tu radnju – nije postupio u skladu s čl. 37. st. 1. Ustavnog zakona kako bi provjerio ustavnost odredbe čl. 74.a st. 2. Stečajnog zakona, niti je podnio zahtjev Ustavnom sudu da ocijeni njezinu suglasnost s Ustavom, a što je bio dužan učiniti ako je je odlučio da neće primijeniti očigledno mjerodavnu odredbu zakona.

- 3)** Mjerodavne odredbe za odluku o pitanju zaključenja predstečajnog postupka sadržane su u cijelosti **u članku 74.a Stečajnog zakona** (NN 71/15, 104/17, 36/22, dalje: Stečajni zakon) i one glase:

„Zaključenje predstečajnoga postupka

Članak 74.a

(1) Sud će donijeti rješenje o zaključenju predstečajnoga postupka čim rješenje o potvrdi plana restrukturiranja postane pravomoćno.

(2) Prije zaključenja predstečajnoga postupka dužnik je dužan namiriti troškove predstečajnoga postupka te nesporne dospjele tražbine vjerovnika koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka, a za sporne pružiti odgovarajuće osiguranje.

(3) Sud će objaviti izreku rješenja s naznakom osnove za zaključenje predstečajnoga postupka.

(4) Sud će unaprijed izvijestiti dužnika i povjerenika o tome kada će nastupiti pravni učinci zaključenja predstečajnoga postupka.“

- 4)** Obrazloženje pobijanog Rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu broj St-152/2023-202 od 28. listopada 2024. godine, osim uvoda u točki 1. rješenja, glasi doslovno tek:

„1. Rješenjem ovog suda poslovni broj St-152/2023-184 od 22. srpnja 2024., potvrđen je plan restrukturiranja u predstečajnom postupku nad dužnikom ZAGREBGRADNJA d.o.o., OIB39233442442, Zagreb, V Ravnice 6, te je to rješenje postalo pravomoćno 25. rujna 2024.

2. Sud je izvijestio dužnika i povjerenika o pravomoćnosti rješenja iz točke 1. obrazloženja. Potvrda pravomoćnosti objavljena je na e Oglasnoj ploči 21. listopada 2024.

3. Temeljem čl. 74.a st. 1. Stečajnog zakona (Narodne novine broj 71/15, 104/17 i 36/22; dalje: SZ) sud će donijeti rješenje o zaključenju predstečajnog postupka čim rješenje o potvrdi plana restrukturiranja postane pravomoćno.

4. Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci rješenja.“

Iz ovakvog obrazloženja nije uopće moguće utvrditi je li dužnik postupio prema svojim obvezama prije zaključenja predstečajnoga postupka.

Konkretno nije moguće zaključiti jesu li ispunjene pretpostavke za zaključenje i je li namirio troškove predstečajnoga postupka te nesporne dospjele tražbine vjerovnika koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka, a za sporne pružio odgovarajuće osiguranje, što je njegova zakonska obveza koju mora izvršiti PRIJE ZAKLJUČENJA PRREDSTEČAJNOG POSTUPKA.

Navedeno nije moguće utvrditi niti iz stanja spisa jer sud nije tražio niti dužnik dostavio dokaze o namirenju svih troškova, koji su, već s obzirom na vremenski odmak otvaranja predstečajnog postupka i njegova zaključenja i nastavak poslovanja, nedvojbeno značajni.

- 5) Iz ovakvog obrazloženja pobijanog Rješenja proizlazi kako prvostupanjski sud opravdava svoju odluku isključivo na stavku 1. članka 74.a Stečajnog zakona, i za to vrijeme potpuno ignorira stavak 2. istog članka.

Odredba sadržana u stavku 2. jasno nalaže obvezu dužniku da prije zaključenja predstečajnog postupka podmiri sve troškove postupka i nesporne dospelje tražbine vjerovnika koje su nastale nakon otvaranja postupka, a za sporne osigura odgovarajuće jamstvo.

Ova je zakonska obveza postavljena s ciljem zaštite vjerovnika od dodatnih gubitaka i zloupotrebe postupka od strane dužnika, čime bi se osigurao pravedan i zakonit ishod za sve strane u postupku.

Zanemarivanje stavka 2. članka 74.a Stečajnog zakona predstavlja proizvoljno odabiranje zakonskih odredbi, pri čemu se jedna primjenjuje (st. 1), kada ide u korist dužniku, a druga (st. 2) u potpunosti ignorira, bez bilo kakvog obrazloženja. Time se stvara pravna nesigurnost i otvara prostor za postupanje u korist dužnika nauštrb vjerovnika. Takvo postupanje nije dopušteno, jer ozbiljno ugrožava pravo vjerovnika na pravično suđenje i na transparentno vođenje postupka predstečaja, zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava.

Na taj način opet se nezakonito pogoduje dužniku u ovom predstečajnom postupku, iako je riječ o vrlo jasnoj odredbi koja nalaže obvezu dužniku da prije zaključenja predstečajnog postupka namiri troškove predstečajnog postupka te nesporne dospelje tražbine vjerovnika koje su nastale nakon otvaranja predstečajnog postupka, a za sporne pružiti odgovarajuće osiguranje. Tu je odredbu zakonodavac s valjanim razlogom stavio u Stečajni zakon, očito s ciljem da se ista obvezno primjenjuje u predstečajnim postupcima.

Zašto unatoč tome prvostupanjski sud ignorira stavak 2. citiranog članka 74.a Stečajnog zakona odnosno zašto nije niti tražio od dužnika dostavu dokaza o podmirivanju svih navedenih dugovanja prije zaključenja predstečajnog postupka – o tome pobijano Rješenje ne sadrži niti riječi.

Sud svojim postupanjem omogućava dužniku zaključenje predstečajnog postupka i nastavak poslovanja bez bilo kakvih stvarnih obveza, pa i onih koje zakonodavac nameće dužniku u čl. 74.a st. 2., koja odredbe nalaže dužniku da podmiri troškove postupka i dospelje tražbine vjerovnika, što je, nota bene, sud dužan provjeriti (!!!) prije zaključenja predstečajnog postupka.

- 6) Svakako je iz ovog manjkavog obrazloženja koje se, doslovno, nakon uvodnog utvrđenja o čemu se odlučuje (točka 1.) svodi na tri kratke rečenice (točka 2. i 3.), očito da prvostupanjski sud i nadalje u ovom postupku postupao kao da je administrativno tijelo koje potvrđuje želje i planove dužnika, pri čemu je, suštinski, nevažan stvarni tijek postupka, postupanje dužnika kao što su nevažna i prava vjerovnika čije tražbine su nezakonito umanjene za 70%, bez stvarne i realne mogućnosti namirenja i tog minimalnog iznosa. Ovaj postupak očiti je primjer da bi se vjerovnici bolje mogli namiriti u otvorenom stečajnom postupku.

Posebno se napominje da je iz stanja spisa razvidno da sud nije ispitao je li dužnik podmirio troškove koje je dužan podmiriti prije zaključenja predstečajnog postupka jer dužnik troškove očito nije namirio, navedeno nije ni tvrdio niti je o dostavio bilo koji dokaz o postupanje sukladno svojoj obvezi, već se ponaša kao da obveza ni nema.

Ovakav pristup vjerovnicima ne pruža stvarnu mogućnost naplate, jer će, uz prolongirano poslovanje dužnika tijekom razdoblja odgode, značajan dio imovine vjerojatno biti iscrpljen ili prenesen na povezane osobe. Posljedično, u trenutku kad 30% tražbina dođe na naplatu, može se očekivati da neće ostati raspoložive imovine iz koje bi vjerovnici mogli ostvariti svoja prava. Stoga će njihovih 30% od visine tražbine ubrzo postati 30% od ničega – tj. stvarno 0%, a k tome uz zaštitu suda Republike Hrvatske.

- 7) Ovako obrazloženje prvostupanjskog suda ne može se prihvatiti od strane drugostupanjskog suda jer je manjkavo, a jer iz njega proizlazi da sud proizvoljno odlučuje koju će odredbu mjerodavnog zakona primijeniti (st. 1.), a koju neće (st. 2.), što nije dopušteno. Time je sud doveo u pitanje pravo vjerovnika na pravično (pošteno) suđenje, zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a koje obuhvaća i pravo na obrazloženu sudsku odluku, kao i načelo jednakosti pred zakonom.

Razlozi zašto prvostupanjski sud odbija primijeniti mjerodavnu zakonsku odredbu vjerovniku nisu poznati, ali nedvojbeno je da takvo postupanje predstavlja grubu povredu materijalnog prava pa i protuustavno postupanje suda. To posebno kad sud nije uopće niti jednom riječju obrazložio zašto ne primjenjuje stavak 2. citiranog članka 74.a Stečajnog zakona, odnosno je li i kako utvrdio da je dužnik namirio obveze, kao prisilnu odredbu u predstečajnim postupcima, a time se ujedno obrazloženje ne može ispitati i manjkavo je te je time prvostupanjski sud grubo povrijedio odredbe postupka koje imaju prisilni karakter („dužnik je dužan“).

- 8) U ovom kontekstu, potrebno je istaknuti da su prvostupanjski sudovi u brojnim drugim predstečajnim postupcima uredno primjenjivali odredbu stavka 2. članka 74.a Stečajnog zakona.

Dosljedna praksa sudova oko obveze podmirenja troškova iz predmetnog stavka pokazuje da prvostupanjski sud nema pravo samoinicijativno odlučivati o tome koje će zakonske odredbe primijeniti, a koje ignorirati. Dopuštanje prvostupanjskom sudu da bira između odredbi zakona, prema vlastitoj ocjeni, pretvara ga u zakonodavno tijelo, čime se ozbiljno narušava osnovna uloga suda, koja je primjena zakona, a ne njegovo stvaranje.

Ustavni sud Republike Hrvatske u nekoliko odluka jasno naglašava da „*sudovi ne smiju preuzimati na sebe ulogu zakonodavca*“ (primjerice, u predmetu U-I/3941/2015). Osim toga, Ustavni sud također ističe da su „*sudovi dužni pravne norme tumačiti polazeći od cilja i svrhe koje je zakonodavac želio postići njihovim propisivanjem*“ (vidi U-III/4427/2010). Ova stajališta ukazuju na to da sudovi moraju primijeniti zakonske norme u skladu s njihovim značenjem i svrhom, a ne prema vlastitim interpretacijama.

Dakle, prvostupanjski sud potpuno ignorira i zaobilazi odredbu članka 74.a st. 2. Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22), bez bilo kakvog obrazlaganja zašto to čini - kako se to može iščitati iz kratkog obrazloženja. Takvo postupanje nije samo nezakonito, nego i štetno za ovaj predstečajni postupak i za sve druge predstečajne postupke jer se stvara opasani presedan. Ovo iz razloga jer je predmetna odredba stavljena od strane zakonodavca radi financijske discipline dužnika i transparentnosti, a ne da ju sudovi zaobilaze jer im se istu ne primjenjuje zbog navodne vremenske kolizije.

Postavlja se pitanje: kako to da sada prvostupanjski sud u ovom slučaju, ako se ne slaže s mjerodavnom odredbom Stečajnog zakona jednostavno prelazi preko nje i preko očito jasno izražene volje zakonodavca!?

Naime, prvostupanjski sud jednostavno nije ovlašten ne primijeniti pravne odredbe prisilnog propisa koje normiraju određenu fazu postupka i određenu situaciju.

Ako prvostupanjski sud eventualno i smatra neku odredbu Stečajnog zakona međusobno kontradiktornom s nekom drugom koju smatra relevantnom ili međusobno isključujućom, odnosno ako smatra da ista ne udovoljava ustavnopravnom standardu za određenošću i preciznošću pravne norme koju je potrebno primjenjivati u predstečajnim postupcima, tada je prvostupanjski sud morao postupiti prema članku 37. st. 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (NN 99/99, 29/02, 49/02) i podnijeti zahtjev za ocjenom ustavnosti predmetne zakonske odredbe, a ne ju samostalno odbiti primijeniti ili isključiti iz primjene u predstečajnim postupcima!

Posebno je zabrinjavajuće što će prvostupanjski sud, kao najveći trgovački sud u Republici Hrvatskoj, moguće i nastaviti ovakvu praksu i u budućim predstečajnim postupcima, unatoč postojanju obveznih zakonskih odredbi.

Takvo ponašanje ne može se dopustiti te zaslužuje pažnju drugostupanjskog suda jer ugrožava pravnu sigurnost i načela vladavine prava i nužno ima velike posljedice kako na povjerenje javnosti u pravosuđe i sudstvo, u sustavu u kojem pravila očito ne vrijede jednako na sve, tako i na vjerovnike i gospodarstvo u cjelini.

Dodatno, prvostupanjski sud je obvezan pružiti jasne i pravno relevantne razloge za eventualnu ocjenu o međusobnom isključivanju predmetnih odredbi te zašto jednoj od njih daje prednost. Samo navesti i primijeniti odredbu stavka 1. bez obrazloženja zašto se stavak 2. ne primjenjuje nije dovoljno. Obje odredbe su formulirane tako da imaju jednak pravni značaj, a odluka o njihovom prioritetu ne može biti proizvoljna. Drugostupanjski sud stoga ne može potvrditi takvo manjkavo i protuustavno obrazloženje prvostupanjskog suda.

- 9) Obveze koje su dužniku propisane stavkom 2. članka 74.a Stečajnog zakona, kao što su podmirenje nespornih dospjelih tražbina i osiguranje spornih tražbina, prirodni su i nužni preduvjeti za zaključenje predstečajnog postupka. Te obveze izravno pridonose zaštiti prava vjerovnika i jasno su u skladu s temeljnim ciljevima Stečajnog zakona, koji nastoji osigurati poštenu i pravednu ravnotežu interesa dužnika i vjerovnika. Time se očuvanje prava vjerovnika stavlja u središte postupka, čime se također povećava transparentnost i financijska disciplina dužnika.

Nažalost, prvostupanjski sud u ovom slučaju zaobilazi i ignorira odredbu stavka 2. članka 74.a Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22) bez bilo kakvog obrazloženja.

Iako je predmetna odredba jasno propisana od strane zakonodavca, prvostupanjski sud se ponaša kao da ta odredba nije obvezujuća. Time su ne samo dovedena u pitanje prava vjerovnika već i zakonodavna svrha koja stoji iza donošenja ovih odredbi. Naime, zakonodavac je ovu odredbu uvrstio kako bi osigurao financijsku disciplinu dužnika i povećao transparentnost predstečajnih postupaka, a ne da bi ju sudovi mogli proizvoljno izbjegavati ili ignorirati.

Vjerovnik ne vidi ni jedan ustavnopravno prihvatljiv razlog da se u konkretnom predstečajnom postupku omogući dužniku da ne izvrši obveze namirenja dospjelih nespornih tražbina vjerovnika koje su nastale nakon otvaranja predstečajnog postupka. I sam Stečajni zakon izričito nalaže da dužnik dostavi sudu dokaze o podmirenju svih troškova predstečajnog postupka, kao i dokaz o osiguranju za sporne tražbine, prije nego što sud može odlučiti o zaključenju postupka.

Pitanje koje se nameće jest: koji je razlog zbog kojeg prvostupanjski sud u ovom slučaju odbija provesti tu zakonsku obvezu?

- 10) Naglašava se i da je obveza iz stavka 2. članka 74.a Stečajnog zakona na strani dužnika, ali da ona također stvara obvezu suda da provjeri je li dužnik ispunio te uvjete prije donošenja rješenja o zaključenju predstečajnog postupka prema stavku 1., što sud nije učinio. Ovaj logički slijed omogućava zaštitu interesa svih vjerovnika i države, jamčeći da su troškovi postupka namireni i da su vjerovnici čije su tražbine dospjele u razdoblju postupka zaštićeni. Pridržavanje ovih odredbi tako osigurava likvidnost dužnika, njegovu sposobnost nastavka poslovanja, te pravnu sigurnost vjerovnika u pogledu mogućnosti naplate njihovih tražbina.

Na sudovima je da primjenjuju zakon u skladu sa zakonodavnom namjerom. Prvostupanjski sud ne može proizvoljno birati koje će odredbe Stečajnog zakona primijeniti, a koje neće, jer to dovodi u pitanje samu namjeru zakonodavca prilikom propisivanja ovih obveza. Ako sud procijeni da su pojedine odredbe zakona u međusobnoj koliziji ili da su protuustavne zbog nedovoljno jasne preciznosti, treba postupiti prema članku 37. st. 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (NN 99/99, 29/02, 49/02) i podnijeti zahtjev za ocjenu ustavnosti predmetne odredbe.

Drugostupanjski sud ne bi smio olako preći preko toga da prvostupanjski sudovi zanemaruju obvezujuće zakonske odredbe ili ignoriraju zakonske zahtjeve Stečajnog zakona i za to čak ne daju baš nikakvo obrazloženje. Takvo ponašanje prvostupanjskog suda ugrožava temeljno načelo zakonitosti, načelo pravne sigurnosti i legitimna očekivanja pravnih aktera u pravnom sustavu Republike Hrvatske, koja je članica Europske unije. Ako se u Stečajnom zakonu nalazi jasna, obvezujuća odredba, neprihvatljivo je da ju prvostupanjski sud proizvoljno ignorira i time narušava načelo vladavine prava.

- 11) Zaključno vjerovnik predlaže ukinuti pobijano rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu broj St-152/2023-202 od 28. listopada 2024. godine o zaključenju predstečajnog postupka te vratiti predmet na ponovni postupak uz jasnu uputu drugostupanjskog suda o tome da je prvostupanjski sud obavezan primijeniti članak 74.a st. 2. Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22) kao važeći i mjerodavni prisilni propis, na što s pravom upućuje žalitelj.

Zagreb, 12. studenog 2024. godine

Vjerovnik: **ELGO-LUKS d.o.o.**, po